

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УПРАВЛІННЯ ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ ОСВІТИ, КООРДИНАЦІЇ
ДІЯЛЬНОСТІ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ ТА НАУКИ

ВИЩЕ ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ №20 м. ЛЬВОВА

ЗАПРОШУЄМО ДО ПРОФЕСІЇ
(методичні рекомендації щодо організації
профорієнтаційної роботи)

Львів 2012

Надзвичайно важливою ланкою діяльності закладів ПТНЗ є профорієнтаційна робота. Без неї саме існування училищ є неможливим. **Професійна орієнтація** – це комплексна науково обгрунтована система форм, методів та засобів впливу на особу з метою оптимізації її професійного самовизначення на основі врахування особистісних характеристик кожного індивідуума та потреб ринку праці. Вона спрямована на досягнення збалансованості між професійними інтересами і можливостями людини та потребами суспільства в конкретних видах професійної діяльності. Профорієнтаційна робота сприяє цілеспрямованому розвитку здібностей і талантів людини, зростанню її професіоналізму, працездатності, збереженню здоров'я і виступає одним із найважливіших елементів державної політики у сфері соціального захисту та зайнятості населення. Така діяльність забезпечує ефективне використання трудового потенціалу особи, сприяє підвищенню її соціальної та професійної мобільності, відіграє значну роль у профілактиці вимушеного безробіття. Профорієнтаційні заходи стимулюють пошук людиною найефективніших засобів підвищення свого професійно-кваліфікаційного рівня, розвиток соціально-економічної ініціативи, інтелектуальної та трудової незалежності. **Основні підходи до проведення профорієнтаційної діяльності:**

- *соціально-економічний підхід* передбачає аналіз потреб суспільства в різних професіях, з'ясування їх перспектив у трудових ресурсах. Робота за покликанням забезпечує максимальну віддачу працівника і, відповідно, дає кращий економічний ефект.

- *психофізіологічний підхід* передбачає забезпечення вибору такої професії, яка максимально відповідає психофізіологічним характеристикам людини.

- *психолого-педагогічний підхід* включає виховання в учнів любові до праці, формування інтересу до майбутньої професії. Роботу з профінформування необхідно вибудовувати так, щоб інформаційний матеріал слугував основою формування в учнів необхідних знань про професії і про свій внутрішній світ, і щоб ці знання допомогли їм прийняти обгрунтовані рішення стосовно професійного самовизначення. Засвоєння будь-якої інформації, у тому числі й

інформації профорієнтаційного характеру, буде ефективним тільки за певних умов. По-перше, необхідно сформувати позитивне ставлення слухачів до сприйняття профінформаційного матеріалу. Дуже важливо, щоб пропонована інформація була доступною для них. Інформаційний матеріал і за змістом, і формою повинен відповідати можливостям його сприйняття і аналізу тобто тим можливостям, які обумовлені віковими і освітніми особливостями слухачів. Не слід перенасичувати інформацію про ту або іншу професію спеціальною термінологією або технологічними відомостями, для правильного розуміння яких потрібні спеціальні знання.

По-друге, для формування свідомого, стійкого і адекватного ставлення учнів до професії необхідно правильно подати інформаційний матеріал. Він повинен бути не тільки доступним, але й об'єктивним та всебічним.

По-третє, форми його подачі мають бути досить різноманітними, щоб забезпечити активізацію сприйняття і розумової діяльності слухачів. Цій цілі можуть слугувати найрізноманітніші форми організації профінформаційної роботи. До них слід віднести виготовлення спеціальних стендів, організацію професіографічних заходів - екскурсій, зустрічей, бесід, досліджень, проведення спеціальних профінформаційних класних годин і використання предметних уроків (із навчальних предметів) спільно з учнями шкіл з профінформаційною метою тощо.

Велику допомогу в профорієнтаційній роботі можуть надати професіограми. *Професіограма* - опис професії, що містить основні вимоги, які пред'являє професія до психологічних і фізичних особливостей людини. Перелік вимог до людини у певній професіограмі підкаже майбутньому робітнику, які якості йому потрібно самостійно тренувати і розвивати. Наприклад, для професій типу "людина - людина" одна з вимог - комунікабельність, тобто така риса характеру, яка виявляється у привітності до інших людей, у прагненні бути завжди у колективі. А найсприятливішою для розвитку цієї риси є суспільна робота, участь у колективних заходах і ін. Знання вимог, які професія

пред'являє до людини, - одна з найважливіших умов для організації цілеспрямованого професійного самовиховання .

Особливе значення у професіограмі мають відомості про те, що споріднює дану професію з іншими. Це дозволяє виробити у слухача досить широкий погляд на професію: освоюючи її, ознайомлюватися і з тим, що є в інших професіях. А це, у свою чергу, допоможе подолати і певні побоювання обмеження. Адже вибір професії одночасно є і самообмеженням. Крім того, така підготовка полегшує, у разі потреби, і зміну професії.

Значні можливості для ознайомлення з професіями має робота, проведена спільно із школярами – потенційними учнями ПТНЗ. Це і спільні екскурсії на підприємства, і зустрічі з представниками різних професій, і вечори з використанням вікторин, ігор, і диспути, і конкурси, і "Захист професії", і складання альбому професій, і "Усний журнал", і читання книг, і випуск стінгазети, радіогазети, та інші форми роботи. Але і тут потрібне глибоке знання суті професії, тих подробиць, які розкривають важливі моменти професійної праці. Матеріал, який міститься у професіограмі, допоможе якнайкраще підготуватися до екскурсії в навчальний заклад: сформулювати її мету і скласти програму, наперед виділити для спостереження найважливіші (у профорієнтаційному відношенні) об'єкти, намітити питання для з'ясування того, що безпосередньо не можна побачити і про що повинен розказати екскурсовод.

Ясна річ, що для виконання цих задач необхідна спеціальна попередня підготовка. Підготовча робота полягає у наступному: розкрити загальну мету зустрічі і роз'яснити конкретні завдання його бесіди з учнями; узгодити план розповіді про професію, виділяючи головні питання; відібрати інформаційний матеріал наочні посібники або ілюстраційний матеріал, якщо такий є; з'ясувати можливості використання довідкової і профорієнтаційної літератури про дану професію для учнів.

Можемо запропонувати *приблизний перелік питань*, які потрібно розкрити, розповідаючи про свою професію:

1. До якого виду трудової діяльності можна віднести дану професію? (переважно фізична або розумова, виконавча або творча).
2. Які зустрічаються труднощі, напружені ситуації у роботі?
3. Які з емоційно-вольових якостей особистості особливо необхідні у цій професії? (врівноваженість, терплячість, вихованість, самовладання, наполегливість, рішучість).
4. Якими діловими якостями має володіти представник даної професії? (ініціативність, самостійність, принциповість, допитливість, дисциплінованість, організованість).
5. Чи має значення у цій роботі спритність рук, рухливість, координація рухів, фізична сила, швидкість реакцій?
6. Які особливості уваги необхідні у даній діяльності? (розподілення, переключення, концентрація).
7. Яке мислення повинне бути? (наочно-дієве, образне, понятійне, абстрактно-логічне).
8. Який тип пам'яті переважає у роботі? (зоровий, слуховий, руховий, смаковий, дотиковий, нюховий).
9. Як професія впливає на робітника? (на характер, на розвиток здібностей, на формування загального культурного рівня).

Складаючи професіографічну характеристику професії (професіограму), потрібно відповісти на такі питання:

1. *Загальні відомості про професію.* Історія виникнення професії, соціально-економічне значення і місце професії у народному господарстві, перспективи розвитку професії, зв'язок даної професії з іншими професіями, спеціальностями, існуючими в рамках професії.
2. *Характеристика процесу праці.* Сфера і вид діяльності, основні знаряддя праці, виробничі операції, робоча поза, продукція, що виробляється, види браку і причини його виникнення, організація праці.

3. *Санітарно-гігієнічні умови.* Мікрокліматичні умови, режим і ритм роботи, можливість виробничих травм, профзахворювання, медичні протипоказання.
4. *Вимоги професії до фізичних і психологічних якостей людини.* Характеристика різних видів сприйняття у професійній діяльності, фізичні якості, моторно-рухові дії, інтелектуальна сфера, емоційно-вольові якості особистості, ділові якості, моральні якості, вплив професії на особистість.
5. *Вимоги до професійної підготовки.* Вимоги до загальноосвітньої і спеціальної підготовки, характеристика навчального закладу і умов вступу, тривалість навчання і рівень одержаної кваліфікації, перспективи зростання і просування по службі.

Заняття із розвитку професійної самосвідомості можуть бути різноманітними за змістом і формами їх проведення. Однією з таких форм, заснованих на самостійності й ініціативі учнів є **усний журнал**.

Організація усного журналу і його випуск містить наступні етапи:

- підготовку до випуску журналу;
- збір профорієнтаційного матеріалу;
- запрошення фахівців для участі як консультантів-арбітрів;
- випуск нового журналу.

Створюються учнівські групи. Їх може бути три-чотири. Першій групі доручається довідатися про історію та географію заданих професій, другій - вивчити особливості і умови праці, підібрати книги і професіограми, присвячені професіям, що вивчаються, третій - довідатись про вимоги, що пред'являються даними професіями до людей, четвертій - скласти вікторину і сценарій конкурсу знавців професій, що вивчаються. Випуск усного журналу, конкурси і вікторини на кращого знавця професій відбувається в актовому залі з запрошенням учнів зі шкіл.

Часто помилкове або неповне уявлення про професію призводить до створення неадекватного ставлення до професії. Проте, здобувши необхідні знання про цю професію, слухачі змінюють і своє ставлення до неї. І чим більше вони дізнаються про професії, тим свідомішим і вільнішим буде їхній вибір.

Пропонуємо Вашій увазі захід, який варто повести у ПТНЗ під час Дня відкритих дверей

"Запрошуємо до професії"

Його мета: проаналізувати динаміку професійних інтересів потенційних учнів ПТНЗ, підбити підсумки профорієнтаційних заходів.

Поряд з тим гості зможуть познайомитися з життям училища. Побачити як працюють гуртки художньої самодіяльності, спортивні секції, а отже багато хто з них тільки заради цього може прийти на навчання в училище.

Отже - «Запрошуємо до професії»

Актовий зал прикрашений фотомонтажами з життя училища

Звучать фанфари. На сцену виходять ведучі

Частина перша : *вступне слово про історію та сучасність ВПУ№20 м. Львова*

Ведучий I У мальовничому куточку Львова, у мікрорайоні, що зветься Левандівка, знаходиться Вище професійне училище № 20. Коли під'їжджаєш до училища влітку, вражає велика розкішна клумба, яка переливається усіма квітковими барвами. Чисті охайні коридори, світлі відремонтовані навчальні кабінети та майстерні приємно дивують. Відчувається, що тут працюють люди, закохані у свою працю, люди, яким не байдужа доля навчального закладу, його престиж.

Ведучий II Училище створено у 1966 році на базі Львівського мотозаводу. У 1976-му училище реорганізовано в середнє професійно-технічне училище № 20. У 1989 році згідно з спільним наказом №15 № 132к від 27.08.1989р. Державного комітету з народної освіти СРСР, Міністерства

автомобільного та сільськогосподарського машинобудування СРСР, наказу № 72 від 31.01.1990р. Державного комітету СРСР з народної освіти, наказу № 59 від 20.03.1990р. Міністерства народної освіти УРСР СПТУ № 20 було реорганізоване у Вище професійне училище № 20. Всі спеціальності проліцензовані, а училище акредитоване за першим рівнем .

Наказом Міністерства освіти України від 07.04.1994р. за № 97 було створено Львівський навчально-науково-виробничий комплекс "Інженерна механіка і транспорт", куди ввійшли НУ "Львівська політехніка", Вище професійне училище № 20, ВО "Мікроприлад", ВАТ "Львівський мотозавод". Відповідно до новоутвореної структури було розроблено інтегровані навчальні плани двоступеневої підготовки учнів за вказаними напрямками. Вони передбачають можливість проведення навчання випускників ВПУ № 20 на відповідних факультетах НУ "Львівська політехніка" починаючи з II курсу, створення мобільної та гнучкої системи, яка задовольняє вимоги підготовки спеціалістів з відповідних напрямів.

Ведучий I На сьогоднішній день ВПУ № 20 м. Львова акредитоване за спеціальностями "Обслуговування верстатів з програмним управлінням і робототехнічних комплексів", "Обслуговування та ремонт автомобілів і двигунів", "Виробництво неорганічних речовин", "Монтаж та обслуговування електричних машини та апаратів", "Зварювальне виробництво" до 2009 року і за спеціальністю "Діловодство" до 2011 року. Училище атестоване за робочими професіями до 2014 року. За вищевказаними спеціальностями, учні отримують кваліфікацію "молодший спеціаліст". Проліцензовано такі робітничі професії: "Лаборант хімічного аналізу, гальванік, коректувальник ванн", "Налагоджувальник верстатів і маніпуляторів з програмним керуванням", "Слюсар з ремонту автомобілів", "Електрогазозварник", "Секретер керівника (організації, підприємства, установи)", "Оператор комп'ютерного набору, секретар керівника (організації, підприємства, установи)", "Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування", "Електромеханік з ремонту лічильно-обчислюваних машин, оператор комп'ютерного набору".

Мета підготовки слухачів на III ступені – це формування сучасного

фахівця, який би володів глибокими професійними вміннями, навичками та знаннями, організаторськими здібностями, науковим мисленням, творчим системно-дослідницьким підходом до вирішення проблем організації та функціонування підприємств, вмінням безперервно оновлювати та збагачувати свої знання, знав основи ринкової економіки, вмів застосовувати їх у практичній діяльності, мав організаторські здібності.

Ведучий I Рішенням Міністерства освіти і науки України від 2004 року на базі ВПУ №20 відкрито експериментальний майданчик, тема якого **"Організація професійної підготовки фахівців у ПТНЗ на основі маркетингу ринку праці та освітнього моніторингу"**. Основне завдання – створити навчальний заклад нового типу, який був би реально пристосований до сучасних умов і міг би витримати будь – яку конкуренцію.

Музична пауза 1. (Номер художньої самодіяльності)

Частина друга : (звучить мелодія)

Читець

Із поля дівчина утомлена прийшла
І, хоч вечеряти дбайлива кличе мати,
За сапку — і в квітник, де рожа розцвіла,
Де кучерявляться кущі любистку й м'яти.

З путі далекої вернувся машиніст,
Укритий порохом, увесь пропахлий димом,—
До виноградника! — Чи мільдю часом лист
Де не попсований? Ну, боротьбу вестимем!
В саду колгоспному допитливий юнак
Опилення тонкі досліджує закони,—
А так же хороше над чорним ґрунтом мак
Переливається, мов полум'я червоне!

Ми працю любимо, що в творчість перейшла,
І музику валку, що ніжно серце тисне
У щастя людського два рівних є крила:
Троянди й виноград, красиве і корисне.

Ведучий 1: Вибір професії дуже складне й відповідальне завдання. Ще Вільям Шекспір твердив, що всі ми знаємо, хто ми є, але не знаємо, ким ми можемо бути. Помилятись не можна, інакше перекреслите своє життя, зруйнуєте майбутнє. Дізнатись про переваги тієї чи іншої професії, визначитись у виборі допоможе вам сьогодні зустріч.

Вед.2: У світі налічується близько сорока тисяч різних професій – старовинних і зовсім нових, дуже поширених і рідкісних часом навіть унікальних. Ми ж маємо намір розповісти тільки про ті, якими ви можете оволодіти в нашому ліцеї.

(Звучить мелодія. Вихід представників різних професій.)

Представники професій «Слюсар», «Слюсар з ремонту автомобіля»

1. Розвиток машинобудування та металообробної промисловості залежить від виробництва сучасних верстатів та іншого прогресивного технологічного обладнання, створення гнучких автоматизованих виробництв, роторних та роторно-конвеєрних ліній, застосування обчислювальної техніки, систем автоматизованого проектування, машин та обладнання з вбудованими засобами мікропроцесорної техніки.

2. Слюсарні роботи – це обробка матеріалів, яка звичайно доповнює верстатну механічну обробку, або виготовлення виробів сполученням деталей, складанням машин і механізмів, а також їх регулюванням. Слюсарні роботи виконуються за допомогою ручного чи механізованого слюсарного інструмента або на верстатах.

1. Люди навчилися добувати й обробляти метали з давніх-давен. З металу виготовляли знаряддя праці, засоби захисту, предмети домашнього вжитку, прикраси та інші вироби. Протягом багатьох років металеві вироби виготовляли

вручну ковалі-ремісники.

2. В XIV-XV ст. виникає нова галузь ковальського виробництва – холодне кування металу, тобто остаточна обробка без нагрівання, а разом з нею і слюсарне ремесло. Найтипівішими представниками цієї справи були замовники-майстри з виготовлення замків. На початку XVIII ст. замочників називали «шлосерами» (замок на німецькій der Schloss). З часом іноземне слово набуло ширшого значення. Так виникла назва «слюсар».

1. Впровадження у промисловість, будівництво і сільське господарство нової техніки потребує високої кваліфікації робітників, здатних засвоїти та повністю використати усі види технічного оснащення. Стаючи фізично легшою, праця набуває все більш творчого характеру, потребує різноманітних знань. Зараз потрібні робітники, які мають високу кваліфікацію та володіють професіями широкого профілю.

2. Сьогодні просто неможливо уявити наше життя без автомобіля. Забезпечення підприємств і будівництв матеріалами, перевезення пасажирів, доставка продуктів, пошти, швидка медична допомога, особистий транспорт, - це ще не всі галузі, куди б не влився автомобіль.

1. Віддавна людина їздила на човнах і парусниках, на собаках, оленях і конях. Але бажання створити конструкцію, яка б сама рухалася оволоділо людством давно.

2. Перші коляски, які самі почали рухатися, почали появлятися в XV – XVI століттях. Деякі монархи Європи почали кататися на колясках, які приводилися в рух або зусиллями людей, які знаходилися в колясці, або заздалегідь заведеними пружинами. Особливо тоді «живі» сили стали поступово поступатися місцем силам «механічним». Тут і конструкція великого італійця Леонардо да Вінчі і «самобіжуча» коляска селянина із Нижньоновгородської

губернії Леонтія Шамшуренкова, а також талановитого російського механіка Івана Петровича Кулібіна, в колясці якого були закладені деякі елементи, які присутні сучасному автомобілю: тертя осей понижувалося підшипниками кочення; при піднятті вгору силу тяги можна було збільшити переключенням передач.

1. Так, все ж таки хто, де і коли винайшов автомобіль? Було зареєстровано 416 претендентів на почесний титул винахідника. З них найбільший слід залишили двоє – Карл Бенц та Готліб Даймлера Вони незалежно один від другого спроектували, побудували, випробували і запатентували роботу здатні автомобілі з двигунами внутрішнього згоряння.

Даймлер – спочатку двохколісну (1885 р.), а потім чотириколісну (1886 р.) коляску, а Бенц – трьохколісну коляску з газовим двигуном (1886 р.).

2. Двигун першого автомобіля Бенца був одноциліндровим чотирихтактним. Автомобіль розвиває швидкість всього лише 15 км/год. і винахідник почав роботу над розробкою більш потужнішого двигуна, що призвело до розробки багатоциліндрових двигунів.

1. Однак спочатку ці автомобілі викликали великий супротив населення, яких лякали вихлопи від зривів парів бензину в двигуні. Карла Бенца зобов'язали перед кожною поїздкою повідомляти поліції маршрут і місце зупинок автомобіля, для того, щоби можна було привести в готовність пожежні команди.

2. Не відразу був прийнятий автомобіль в інших державах. Так, в одному з міст Америки діяв закон, по якому моторист, під'їжджаючи до перехрестя, повинен був зупинитися за 100 ярдів (90 метрів) до нього, погудіти в клаксон (сигнал), подзвонити в колокол, вистрелити з пістолета і тільки після цього їхати далі.

1. І все-таки автомобіль завойовував собі все більшу і більшу популярність. Прийнято, що в Європі автомобілі почали широко розповсюджуватися з 1895 р., коли значно виріс попит на них і почалося їх виробництво.

2. Однак автомобіль породив багато проблем. Одна з них – підтримання його в технічно справному стані. Добре відомо, що вічний двигун створити неможливо, тому що в будь-якому механізмі є деталі, які труться. А там, де є тертя – є спрацювання. Ось і в автомобілі основним фактором появи несправностей являється спрацювання деталей. А ще на автомобіль діє корозія. Поява в автомобілі несправностей – закономірна.

1. Щоби підтримати автомобіль в технологічному стані його обслуговують і ремонтують. Роблять це в залежності від дефектів: в гаражах, на столиках автомобілів, в авто майстернях, на станціях технічного обслуговування, на авторемонтних заводах. А усувають несправності і дефекти, тобто обслуговують і ремонтують автомобілі автослюсарі, авто електрики, регулювальники паливної апаратури і акумуляторники. Всі вони – авторемонтники.

2. Щороку тисячі хлопців і дівчат вибирають свою дорогу в житті, визначають свою долю. Багато з них вирішують поступати в ПТУ, деякі ідуть відразу на підприємства, де мають намір стати кваліфікованими робітниками. Вони праві: в цих професіях так багато цікавого, в них можна показати все найкраще, на що здатна творча людина.

1. Кожен по-своєму приходить до улюбленого ремесла. З самого початку потрібно з'ясувати для себе, що будь-яка праця не може бути суцільним святом, є в ній і робочі і будні.

Знаменитий винахідник Томас Едісон якимось під черкнув: «Геній – це 2% натхнення і 98% праці».

(демонстрація слайдів Блоку А)

Музична пауза 2

Представники професії «Електрогазозварник»

1. Важко знайти галузь у народному господарстві, машинобудуванні, промисловості, будівництві й транспорті, де б можна було обійтися без електрогазозварника. Ця професія надзвичайно розповсюджена, складна і відповідальна. Вона користується попитом на державних і приватних підприємствах.

2. Зварювання — це один із найпоширеніших технологічних процесів з'єднання металів. Без зварювання неможливе виробництво автомобілів, кораблів, літаків, мостів, котлів, турбін, реакторів та інших конструкцій.

1. За допомогою зварювання одержують нероз'ємні з'єднання майже всіх металів і сплавів різної товщини — від сотих часток міліметра до декількох метрів. Зварювання дозволило створити принципово нові конструкції машин, внести корінні зміни в конструкцію й технологію виробництва.

1. Історія електричного зварювання бере свій початок в XIX ст. У 1802 р. російський вчений В. В. Петров відкрив явище електричної дуги і вказав на можливість її використання для розплавлення металів.

2. Але тільки в 1882 р. російський інженер Н. Н. Бенардос відкрив спосіб електродугового зварювання неплавким вугільним електродом і запропонував конструкції простих зварювальних автоматів.

1. У 1888 р. російський інженер Н. Г. Слав'янов запропонував виконувати зварювання плавким металевим електродом. Він першим у світі виготовив зварювальний генератор, створив автоматичний регулятор довжини дуги і розробив металургійні основи зварювання. Широке промислове застосування і розвиток зварювання почалися в 30-ті роки XX ст. З'явилися нові види зварювання: електрошлакове, під шаром флюсу, у вуглекислому газі.

2. У 1924--1935 рр. використовувались електроди без покриття або з тонким іонізуючим покриттям. З 1935-1939 рр. почали широко використовувати зварювання на базі електродів з товстим покриттям і стрижнів із легованих сталей.

1. У 1939 р. під керівництвом академіка АН УРСР Євгена Оскарівича

Патона (1870-1953) були запроваджені автоматичне та напівавтоматичне зварювання під шаром флюсу. З 1948 р. промислове застосування отримав спосіб дугового зварювання в інертних захисних газах.

2. На початку 50-х років ХХ ст. під керівництвом академіка Бориса Євгеновича Патона в Інституті електрозварювання ім. Є. О. Патона було розроблене електрошлакове зварювання.

У 1950-1952 рр. впроваджене зварювання сталей у середовищі вуглекислого газу.

1. Для з'єднання хімічно активних і тугоплавких металів наприкінці 50-х років ХХ ст. французькими вченими створено електронно-променеве зварювання.

2. Розвиток зварювального виробництва значною мірою залежить від обсягів випуску сталі й прокату. Сучасний стан зварювального виробництва України характеризується наявністю значних потужностей з випуску зварних конструкцій, зварювальних матеріалів й обладнання.

1. У третьому тисячолітті зварювання — один з провідних технологічних процесів. До 2/3 світового споживання сталевого прокату йде на виробництво зварних конструкцій. Практично зварюють майже всі метали на землі, в морських глибинах і в космосі. Маса зварюваних конструкцій становить від частки грама до сотень і тисяч тонн.

2. Потреба в електрозварниках дуже велика. Часто робітнику доводиться займатися і електричним, і газовим зварюванням; у такому випадку спеціаліста такого профілю називають електрогазозварником. Оплата праці – досить висока; крім цього існують різні пільги, доплати.

1. Електрогазозварник повинен знати: техніку й технологію ручного дугового й газового видів зварювання, організацію робочого місця, вибір параметрів, марки електродів та правила їх підбору залежно від товщини металу, матеріали для газового зварювання, причини дефектів при зварюванні і способи їх усунення.

2. Повинен знати загальні відомості вимог безпеки праці при виконанні електрозварювальних робіт, заходи щодо забезпечення

електробезпеки і пожежобезпеки, правила зберігання газів (ацетилену, кисню, водню), які використовуються при газовому зварюванні.

Демонстрація слайдів Блоку В

Музична пауза 3.

Представники професії «Токар»

1. Сьогодні професія токаря по металу — одна з провідних на підприємствах машинобудівної і металообробної промисловості. Праця токаря використовується практично в усіх галузях промисловості, сільського господарства, на транспорті, у сфері обслуговування. Звідси її велике народногосподарське значення як наскрізної висококваліфікованої робітничої професії. Серед усіх металообробних верстатів токарний парк складає 40%, бо саме такі деталі, як валики, втулки, гвинти і т.ін. є основними складовими будь-якої машини.

2. Професія токаря — стародавня. Її аналоги зустрічалися ще до нашої ери. Протягом багатьох століть токар виточував деталі, тримаючи ріжучий інструмент у руках. Не дивно, що згодом така обробка перестала задовольняти попит техніки. На початку XVIII століття у токарній справі відбулися докорінні перетворення: був створений механічний пристрій для різця — супорт. Важливе значення в історії токарної справи мало вдосконалення приводів. Спочатку верстат приводився у рух мускульними зусиллями людини чи свійських тварин. Згодом на зміну їм прийшла парова машина. З появою електричного струму токарний верстат став таким, яким ми звикли його бачити. Сучасна токарна справа розвивається у тісному зв'язку з науково-технічним прогресом.

1. З кожним роком впроваджуються у виробництво високоякісні різці з нових матеріалів і сплавів, удосконалюється їх конструкція і геометрія. Створюються нові автоматичні лінії, верстати з числовим і програмним управлінням (ЧПУ). Промислові роботи завершують комплексну автоматизацію, залишаючи людині функцію контролю й оперативного управління виробничим процесом.

2. Токар керує складним верстатом, виготовляє деталі для різних машин і приладів. Основний зміст його роботи — обробка металу різанням, тобто послідовне зняття з заготовки шару металу за допомогою ріжучого інструменту. Залежно від операцій токар може працювати на різних верстатах і обточувати за допомогою різців на заготовці, що обертається, циліндричні, конічні і фасонні поверхні, розсвердлювати і розточувати отвори, щоб надати деталі необхідну форму. Кваліфікованих спеціалістів, які опанували всі види токарних робіт, називають токарями-універсалами. Робота токаря-універсала пов'язана з виконанням різноманітних завдань: продумуванням плану дій, вибором режиму різання і необхідного оснащення, виконання розрахунків тощо. Йому необхідно забезпечити високу точність виготовлення деталей при значній швидкості різання. Отже, токар повинен розбиратися у кресленнях, технологічних картах, знати устрій, наладку і способи перевірки верстатів на точність, геометрію ріжучого інструменту, правила його заточування. Значну частину робочого часу займають контрольні-вимірювальні операції, завдяки яким токар контролює хід виробничого процесу і якість продукції. З кожним роком зростає складність обробки деталі, тому сучасний висококваліфікований верстатник мусить мати глибокі технічні знання, постійно вдосконалювати свою майстерність.

Проектується на екран Блок С

Музична пауза 4.

Представники професії «Електромеханік», «Оператор ПК»

1. Комп'ютер-знають всі .

Всі вміють використовувати його для ігор, для виконання деяких робіт.

А чи знаєте ви можливості цього прикладу?

2. В нашому училищі вас навчають не тільки працювати на комп'ютері , а й знати з яких складових частин він складається. Навчать читати схеми електричні принципи і не тільки читати , а й вміти складати цю схему та провести монтаж. Це дає спеціальність електромеханіка.

1. Спеціальність оператора комп'ютерного набору дає можливість професійно

працювати з операційною системою Windows та програмами, що входять у офіс “: Word, Excel, Access, Power point. Вміння користуватися програмами обробки растрової та векторної графіки.

Скласти власні WEB-сторінки, презентації”.

2. Електромеханік повинен вміти виконувати монтаж вузлів на мікроелементах, повинен вміти працювати із сучасним обладнанням, електровимірними приладами. Вміти зробити поточний ремонт. Знати способи монтажу апаратури по монтажних схемах.

1. Комп’ютер дає необмежені можливості в майбутньому. Вже на сьогоднішній день життя без комп’ютера неможливе, без використання його у різних галузях промисловості- від металургії до харчової промисловості.

2. Спеціальності електромеханіку та оператор ПК стають все більше популярними в Україні. Такі спеціалісти завжди будуть потрібні у всіх галузях промисловості та сільського господарства.

Демонструється блок слайдів Д

Музична пауза

Ведучий 1 Наука – це із року в рік

Нелегкий труд, солоний піт.

Джерелом знань живіться все життя,

Щоб кожен день був святом відкриття.

Ведучий 2 Підручник - початкова глибина,

Не вичерпати знань до дна.

Вставайте всі на путь науки,

Щоб нам далася вона в руки

Читець 1 Я хочу створити собі світ,

в якому панує краса,

де все, що спроможне на цвіт,

привільно під сонцем цвіте.

Я хочу створити собі світ,
в якому панує добро,
де батько плекає синів,
а мати навчає дочок.

Читець 2 Я хочу створити собі світ,
в якому панує любов
до всіх, хто живе на землі
й оселю свою береже.

Я хочу створити собі світ,
без страху, без війн, без гріха,
без горя, без болю, без сліз,
а з вірою в завтрашній день.

Читець 3 Я хочу створити собі світ, •
де правда й надія живуть,
де кожний господарем тут
прикрашає землю святу.

Я хочу створити собі світ,
в якому блаженствує мир,
де кожен господарем тут
як рівний із рівним іде.

Заключне слово Директора училища.

Після цього заходу гостей запрошують на екскурсію по навчальному закладу.
Для її проведення використовують вказівки, описані вище.

Використана література:

Електронні сайти:

www.studentam.net.ua

www.detut.kiev.ua

Марченко Іраїда. Організація та проведення психологічного моніторингу ставлення учнівської молоді до робітничих професій технічного профілю. – Педагогіка і психологія ПТО, 2007, № 4, с.139-149.